

ПРОФЕСОРЪЛ ШИ МЕТОДА.

Дн ани трекуди, ть афлат ла Дарь: ерам инвигатъ ла о квиние де кьскрие; ерам тьлди, дн тьлате пьрди де амбе сексе, де тоате вьрстеле, де тьлате колори.

Дьпъ пьнтъ, емийъ съ ть примвьл принтр'о гръдинъ кь ирвни ши кь мері; дьнъ тине вениръ маі тьлди пьринди кь копії лор, карі ть рьгаръ съ ле есаминъ фії, че зрмъз дн димнасіе де кьдїива ані; ши, фїнд-кь ерам кьрїосъ съ афлъ прогресъл жьнїмеї стьдіоасе димнасіале, черчетайъ пе ачешті жьні, дьпъ кьм зрмеазъ.

— Дн каре класъ димнасіалъ адї зрмат дьмнеавоастрь дн авьл ачеста? днтревайъ пе чеї де фьцъ.

— Ної, зїсеръ треї, дн класа II димнасіалъ.

— Ши ної, рьспьнсеръ дої, днтр'а IV.

Днчензїв кь класа II.

— Че лекціивнї се предаз дн класа II димнасіалъ?

— Цеографїа, лїтвѡ латїнъ, морала сьнтъ, десемьл ши калїграфїа.

— Фїнд-кь пе пьриндїї домнеавоастрь інте-ресеасъ, маї тьлат декьт тоате морала сьнтъ, вь воїз черчета ла ачестъ лекціивне.

„Ла сьнзе 'мі Дьмнеата, Домнъле, каре е дїпта моралеї сьнте? днтревайъ пе зпъл.“

Ачеста се зїтъ лънл ла тїне, ка кьм 'ї ашї фї фькьт о днтреваре дн лїтвѡ кїнесъ.

„Нъ маї днцелесъ, кьм вьзъ, зїсеїв ачестзїа, каре сьнт даторїїле омълї ка четъдеанъ ши ка татъ де фамїліе?“

Копїлѡ се зїтъ ла зпъл дн чеї дої катаразї аї лї; ши ачеста се пьсе ла спателе сьз, ши дї адъсе а мїнте днчензтъл даторїїлор четъдеанълї, кьм дн днвьдасе ел дн тестъл предатъ де професоръл сьз

De odată, asemenea zăni săfărase de vânt; аз каре се спарїе пасерїе, елевъл днченъ а тока дїн гьръ, ка зп папалъ, кь атъта їзделъ, дн-кьт нїменї нъ днцелесе че сьнзе. Кьнд пердеа шїръл тестълї, сьфелъла де ла спате дї адъча а мїнте шї сьфрлѡаза днченеа дн пьоз операціїнеа са меканїкъ.

— Дестъл зїсеїв, зпфлъндътъ де ржсъ.

Елевъл тькъ, ромїндъсе ка зп стакажъ. —

„Ла сьнзе'тї авът че днцелесї дн кьте аї зїсъ? Гьндеште-те кь ворвешті кь оаменї сїмплїї ка пьриндїї дьмїтале, карї нъ днцелесъ лїтвѡ тестълї моралеї сьнте дн Димнасіе.“

Есплїк'тї кь ворвеле Дьмїтале, шї дн днцелесъл аскълтъторїлор, даторїїле омълї ка четъдїанъ ши ка татъ.

— Апої аша ам днвьдат дн скоалъ, респьнсе вїятъла кь паївїтате.

— Професоръл де моралъ, тот астфел пе есплїка морала сьнтъ, обсервъ алъл.

— Дьпъ кьм сь vede, нїчї сїнгър професоръл дьмнеавоастрь нъ днцелесеа морала?

— Кьм ера дн тестъ, аша пе о сьнзеа шї елѡ.

— Прокопсїтъ професоръ! Ферїче де сколарїї

— Кьм vezъ ез, зїсе пьринтеле есамїнатълї, ам пердът ванїї де сьрда кь тїне естїмпъ ла Б.; о сь те їаз, сь те пзїв дьпъ вїте.

— Нъ е вїна вїятълї, дї рьспьнсеїв; чї а професорълї сьз, кьрзїа а лїнсїт метода, каре е тотъл пентръ зп професоръ.

— Дар елѡ, обсервъ пьринтеле, сь фї черът дела даскълѡ сь'ї тьлтъческъ matїmѡ, дакъ п'о днцелесеа: їар нъ сь днведе де ростъ, ка зп папалъ,

— Черї преа тьлат дела зп копїлъ де вьрста лї, воеръле; дакъ даскълѡ нъ днцелесеа, кьм преї сь днцелесъгъ

Черчетаиш ши пе елевии дин класа IV.

— Че лекциуне се предав дн класа IV димнасиалъ дн Бвизрешти?

— Лимба латинъ, французеса, цертана, десемпва ши историа зпиверсаль.

Каре парте а историеи ценерале?

— Историа векие, дела дичепутъ пвиъ ла Августъ Чесаръ.

— Преа вине!

„Ia спие'ми Демнеата, Домниале, каре е дичепутъ романилор, стрътоши ромънилор?

Елевва пе дете о idee, пе скъртъ ши лимпеде, де оричина ши десволтареа Ромеи, свъ реци ши копстай; апои трекъ ла ресвелеле пвиче; ши апои ла лентеле цивиле. Дъпъ ачеаа дми дескриче карактерва въвадилор челор тарі аи репввлічеи романе ши аи Елдеи;

— Те аи търрпичъ, дн зичеиъ, пзмаи дн тества професорълаи?

— Ба пъ, респисе елевва; фъчаам потиче дн класъ, прескъртърі дн есплікареа историеи де Домнъ професоръ; пе лъпгъ ачеста, дъпъ рекомандареа професорълаи ши дъпъ дндешна ии-меи теле; ам чітит ши пе Платархъ ши пе алди автори французеси, карі аз тратат историа романилор ши а гречилор.

— Bravo професорълаи! Bravo елевълаи!

„Батъ, воерилор, че ва съ зикъ metoda професорълаи. зпичъ къ сілпца сколарълаи!“

Черчетаиш ши пе катарадъла ачествиа; ши аолаиъ дитр' днесъ пе папагалъ дин класа II димнасиалъ: чеа маи зшоаръ обсерваре а теа критичъ дн дикърка; пердеа ширва тестълаи, ши ста дн локъ. —

— Ведеди, Домнилор, зичеиъ търпичилор, че ва съ зикъ а дитваца чинева зп лъвръ фър' ал дичелеце? Тот ачелъ професоръ, тот ачеа методъ; ши кътъ деосевире дитре ачешти дои сколарі!

„Сфолетва отълаи есте търъшва дин евангеліъ; кънд търъшва е ввпъ ши сътънда ввпъ, ши кънд гръдинарва штие съ влативе аствъ сътъндъ, шикънд ши черва дн вине дитр' ажвторъ, атъчи сътънда родеште дичетит: іар кънд, саз пъшънтъла е мисінос ори пълъмидосъ, саз влативаторъла не ши вклоаште мисивеа са, атъчи сътънда се зезкъ, пстрезеште саз родеште пздиі ши ръъ.

— Че съ фачеш дар къ копії поштрії? Мъ дитреваръ търпичи есамінацилор.

— Де че ор съ се анъче виедиі кънд ор еши дин скоалъ?

— Де твпка пъшънтълаи.

— Дака е аша, въгадиі дн скоала агрономикъ, ка съ диведе кълтара пъшънтълаи; іар пе копіла Домниале (челъ дин класа IV, каре респисесе вине) ласъ'ла съ'ши сфирмаскъ тот кърсъла дивдъ-търилор дин димнасиъ; ши атъчи, авънд шіжлоаче, ва ажпиче департе, кънд аре диспосиіе фирешти пентръ кълтара міндиі ши а иишеи.

„Морала сжптъ ши историа Патрией свит челе д'внтъиъ неапърате къноштинде че тревве съ ле штие отъла, пентръ а фі ввпъ крештинъ ши ввпъ четъдеанъ; кътре ачестеа, дн свит де треввпичъ о месеріе (прекъм агрикълтара, тъшпалъриа шчл.), пентръ храна виедиі сале, ка съ пе пъзвасаскъ копії тот ла сажъве ши киверниселі, шерзвнд ши сфолетъла ши шіжлоачеле де траиъ. Кънд дасъ зп копіла аре таленте ка ачеста, атъчи ачесте таленте треввескъ десволтате, пентръ винеде отълаи ши ал соіетъдиі дн каре тръиеште. Чине пдъшеште лъмина, ачела е кримінаалъ дн окії Патрией, аи оменпріи ши аи лъи Демнезех. Шкоалеле, ка тотъла, треввескъ реформате ла пои пе о вазъ маи солидъ ши маи прогресивъ: къчи де ачи есъ четъденіи чеи ввпі.

K. D. Арическъ.

ПРИВІРЕА ЛА ЧЕРІАМ КЪ СТЕМЕЛЕ.

(Брмаро)

Ар фі де доригъ, ка ши дн зіоа де аствъзи, прекъм дн тимпъриле стръвекі, пророчії, патрархії, ши дивдъторії, саз прекъм Іе Хс стъ дитре дивдътчеи сѣ, дивдъторії поновълаи, теолоџиі, ши предикаторії съ арате аскълтърилоръ сѣ търпиреа зидиторілаи прин провнеріале патрѣи! Скриптъра е о предаиъ дзеаскъ: дар патъра, аз пе есте еа картеа лъи Демнезех, дн кареа ам тревви съ чітимаъ? Че ажътъ а спие деспре дичешпиріале лъи Демнезех, къндъ пои прин къноштиндъ маи ввпъ а лъврърилоръ лъи пе довъндима маи вие дикпире деспре маіестатеа лъи? Къндъ регъчеште отъла не сѣв черіла къ стелеле, че штие елз маи шлатъ къцета, декътъ къ пензтерателе ачеле лъ-мини іи плакъ окілоръ лъи? Да, кътъ де издиъх сокотеште елз привидъ ла лъминъторіла зіліі, каре прин ревърсареа разелоръ челоръ продъвтъоре де лъминъ ши де кълдъръ, тоте ле виеазъ ши ле дичсфолеште! Мълтъ е къ і плаче прііта сімџире а кълдърѣи, саз дедъче де ачи, ори фива о зі фортосъ,

саз тэрэре, саз мерцева віне сешынтэріорс
сале ла кшып. Азі е сореле пшмаі зпз ажсто-
ріс спре кшытгареа зпорз міаэде фолосс, о лэ-
мінз а зілеі, ші німікз маі твэлт; чева редікь-
торіс де ініш пз афлз дитржисл, пентрз кз пз
'лз кшпште маі де апроне.

Дар зікьндзі поі лзі, рога ачеа лзігоре дн
твіетэра са де міаюкз есте престе о сэтз де опі
маі таре де кэтз пьмжнтл, не каре лонсешті,
ші не каре тв адесеорі лэмеа тотз 'лз лэменіті;
кьндз іі зічетз, трьпэл ачестз черескк е де о сэтз
де опі маі таре, каре ці се наре аша мікз а фі,
ші тотзш атэтз де апроне ведереазз ші дкьл-
деште, е ла дозезезі де міліоне мілзрі дндепьр-
татз де тіне; кьндз іі зічетз, ачестз лэме таре,
ші дндепьртатз, кареа дн тотз дімінеаца 'ці
ресаре, ка сз адькз зіоа ші сеара ашэне, нічі де
кьш пз се мішкз, прекьш ці се наре, не волта
черізалі прельонг лэмеа чеа кз твэлтз маі мікз,
дн кареа локьешті, чі пьмжнтл ціпэтз де аготз
пэтернічіреа лзі Dzez дн пешьрцінітл дешертз
ал черізалі се дивьреште маі зпорз декьтз о
пешз пе дзпз соре, дитокма прекьш лэпа не
дзпз пьмжнтз се рогеште, ші пріп зртаре дн-
презпз кз джиса не дзпз сореде чез таре; кьндз
іі зічетз, кз пьмжнтл диторкьндзсе не дзпз
соре, кьре дитр'зпз міпэтз кз тоте че се ціпз
педеспьрцітз де джислз дозе сьте патрз зечі де
міле департе пріп дешертл черізалі; кьндз іі
зічетз, ачелз соре, каре ці се аратз зпз глозз де
фокз нэрэре арзьторіс, ші а кьрзіа разе пентрз
кьлдэра дорз адесеорі 'ці віпз несфьрїте, пшмаі
апроне' фз пьмжнтз аре о кьлдэрз аша таре, дар
нз кэтз мерцешз маі сьсз дн аерз, кз кэтз маі
департе пешз сьі не зпз мьште, кз атэтз маі
рече е аерл, нз агьта маі твэлтз се дпнзцінеазз
кьлдэра сорелзі, аша дар кьткз вьрфэріле мш-
цілорз челорз маі дпалці маі не зршз сьшт дп
векьрі кз пьсоз ші гіацз аконерїте: аз дорз а-
твпчі нз се ва зімі, ші нз се ва сшїмьнта елз
де аша мінепатз дитокміре а лэміі, де тьрімеа,
ші маїсгатеа фькьторізалі, ла кареле се рогз,
фьрз де алз фі кшоскьтз?

Токма акьта і се ва деншента атенцінеа
лзі; токма акьта кьріосїтатеа лзі дзпз лэкрэріле
дзешшті і се ва дитьржта, фькьндз сьте де дитре-
вьрі: кьш есте кз пьтїндз, ка сореле сз стеа
спьнзэрьндз дн дешертл локз ал лэміі? — Саз
кьш пз сіпцішз поі пемїка дп некьурїнса астз
решешне? — Саз кьш сореле, апронїндзне де

джисл, дн локз де а рде маі таре, е маі рече, ші
пз фаче ка алз фокз?

Днсе аїчі ретьне дн лэкрэріле челе ма
твэлте кьріосїтатеа пострь педеспьлэтз. Ної кь-
пштемз адевьрл твэлторз міпзні дзешшті, дар
а ле еспїка, нз не есте кз пьтїндз. Тотз че
пвтемз зіче деспре джиселе, ар фі пшмаі пьрері.
Чїне поте стрьвате ла гайнеле зідіторїзалі?

Форте провавілз дарь сореле нз есте фокз
пьмжнтескз, прекьш длз авешз пої: кьчі фокзл
ар містзі че апькз. Ші де ар фі сореле о лэме
арзеторэ: дорз нз ам тревзі сз пресьпзпешз, кз
одатз ар тревзі сз се містзэ не сіне? Че е дарь,
ші кьш е алкьтзїтз?

Мьїестріа оменеаскз аз ажпекз а афла астз-
фелїз де окїаньрі, пріп кьре ведешз обїектеле дн-
дешьртате де міі де 'орі маі маї ші маі лэмь-
рїте, де кэтз че пьтемз пшмаі кз окїї сіпгьрі.
Аша пьтьндз адьче лэкрэріле дндепьртате де пої
маі апроне де окїї пострїі, кэтз тревзе сз фїе де
таре зіміреа пострь, кьндз пріп міаючіреа аста
ведз окїї пострїі алте лэмі, фїїндз дндатїнаці пь-
пз ачі а ведé пшмаі кшпїїле, мшдїї, ші апеле
пьмжнтлзі пострь! — Кьндз окїлз обсервеазз
аколо алз рьндз, ші алз економїз алзі Dzez
декьш аїчі не пьмжнтз!

Дешэлтз саз обсерватз пріп ачеле ажьтьгоре
міаюче, кьткз сореле нічі декьш нз е о таре
де фокз, прекьш се аратз окїлорз пострї, чі се
аратз дн елз локьрі дитьнекосе, ка піште інсэле
дитр'зпз океанз де лэмінь. Бпеле де ачеле се
мішкз тотз дитрз о амесьратз дндепьртаре дела
о парте а ротеї пьпз ла алга, ші іарьші віпз ре-
гьлатз дпаної ла асешенеа тімшз, лэндз іарьші
кьрзл чезл денїште. Токма де ачі саз кшоскьтз
днведератз, кз ші сореле нз сьтз некьтїте, чі
кз се диторче пе дзпз сіне, прекьш ші пьмжнтл
пз пшмаі не дзпз соре дитр' зпз авз, чі ші пе
дзпз сіне дн дозезезі ші патрз де оре, днсе че
се пїнепште не лэмеа чеа мікз а пострь дн
дозезезі ші патрз де оре, ціне пе глозлз чезл
таре алз сорелзі чїчі сьте дозезезі ші чїчі де
оре; саз че фаче ла пої о зі, ші о понте, ціне
аколо дозезезі ші мьште де зіле де але пострэ.

Локьріле ачеле дитьнекосе дн соре, каре аде-
сеорі се ведз перїндз прїнтре комьна стрьлзчїре,
факз, кз кэтз маі твэлтз прївїшз ла джиселе,
піште деосевїрі. Де ачеле локьрі сьшт зпеле нз
тотзл пегре, днзїцізрате днсе кз кьте о мар-
ціне маі алвастрь: алтеле іарьші нз аз між-

локъ дѣтѣнокъ, ші преста тотъ сѣит асемenea ,
 албастре. Токма аша се аратъ іаръші дѣ ачелъ
 лѣчѣ естѣнъ знеле пѣкѣте сѣнзратѣче, каре кѣ
 тѣлѣтѣ маі таре лѣческѣ декѣтѣ челелалте. Кѣте
 одатъ тареа ачеа лѣминѣсъ се деспарте, ші ла
 алте локѣрі іаръ се адѣлѣ. Не знде се деспарте
 ведетѣ петеле ачеле дѣтѣнокѣ але сорелѣі, ші
 овсервѣтѣ кѣ нѣ е арзеторѣі, чі дѣ сѣне товта
 аша дѣтѣнокѣ, ші фѣрѣ de paze e, ка ші пѣ-
 тѣлѣтѣ пострѣ.

Дѣлѣ черчетаре маі кѣ деатѣрѣнтѣ се аратъ
 лѣтѣрѣтѣ, кѣ петеле ачеле дѣтѣнокѣ але сорелѣі
 кѣндѣ се дѣторче трѣлѣ ачестѣ черескѣ, венѣндѣ
 еле маі анроне de марѣінеа рогеі, дѣкѣ маі пѣнте
 de a ажѣде ла марѣінеа чеа маі дѣн афарѣ перѣ
 пе сѣв decimea лѣмінеі, кареа ле стѣ лорѣ ко-
 стѣшѣ. Анадар лѣчѣлѣ ачелъ de лѣмінѣ стѣ кѣ
 тѣлѣтѣ маі сѣсѣ декѣтѣ сѣпрѣфаца сорелѣі. Ба, че е
 дѣкѣ маі мѣнѣнатѣ, дѣтре пемѣрѣдѣіта ачеа лѣ-
 шѣнѣ, че дѣвѣракѣ пе соре, ші дѣтре сѣпрѣфаца
 ачестѣіа че фѣрѣ paze се маі аратъ дѣкѣ алтѣ
 дѣвѣрѣкѣтѣлѣтѣ мѣшкѣторѣі скѣмѣтѣторѣі, пемѣ-
 трѣітѣ, de колоре дѣтѣнокѣ, асемenea знѣі алѣ
 доілеа соре. De am локѣі поі дѣтр'алтѣ стѣа ші
 de аколо ам прѣі ла пѣтѣлѣтѣ пострѣ, ар форма
 лозрѣі, карѣі дѣвѣракѣ пѣтѣлѣтѣ пострѣ, токма
 аша знѣ вѣлѣ, каре кѣндѣ ші кѣндѣ сар рѣшпе, ші
 апоі іарѣ дѣтр'алтѣ тѣмпѣ сар адѣла ла олатѣ.

(Ва зрѣма.)

ПѢЦѢЛ DE СѢСПІНЕ.

Traditie.

Ла Снаговѣ*), Владѣ Денешѣ нѣсе de zidi,
 Дѣ шѣрѣлѣ de case деспре мѣазазі,
 О камерѣ, 'н форма знѣі параклѣсѣ,
 Каре тотѣ д'азна шедѣа тотѣ дѣкѣсѣ.
 Традиція зѣче к' орѣ чѣне а інтрѣтѣ
 Дѣ камера аста, п'а маі есістѣтѣ.

*) Снаговѣлѣ е фѣкѣтѣ de Денешѣ дѣ а doa
 domnie.

Кѣндѣ тіранѣлѣ Денешѣ воіа сѣ омоаре,
 Фѣрѣ вре о ларѣтѣ, вре знѣ воерѣ таре,
 Ла Снаговѣ дѣ фѣаре поаптеа дѣлѣ порпѣа,
 Ші дѣ тѣла знѣі понѣ дѣлѣ didea;
 Преотѣлѣ ачеста, знѣ грекѣ репегатѣ.
 Ера інстрѣментѣлѣ тіранѣлѣ Владѣ.
 Дѣ поаптеа сосѣрѣі, пе воерѣ дѣчеа.
 Дѣ параклѣсѣ, знде мѣ дѣі 'лѣ сп оведѣа;
 Апоі, дѣн' ачѣаста, дѣлѣ кѣмінека,
 Ші 'лѣ пѣнеа сѣ факѣ треі тѣтѣнѣі марѣ,
 Ла пѣчорѣлѣ знѣі мѣтѣтелѣ алтарѣ;
 Дѣсѣ de одатѣ о піатрѣ жѣка,
 Ші воерѣлѣ пострѣ нѣ се маі ведѣа.

Марѣтѣра фаталѣ знѣ пѣцѣ аскѣндеа;
 О газрѣ лѣнѣгѣ, кѣ фѣрѣчѣ, кѣнтѣшѣтѣ,
 Кѣ дѣнѣ ші кѣ кѣіе тоатѣ гарпѣсітѣ;
 Челѣ че да дѣ трѣнѣса, шедѣа сѣпѣлѣзратѣ,
 Стрѣпѣнѣсѣ de кѣдѣте ші аѣкѣсіатѣ,
 Ші кѣте одатѣ кѣ-те о зі дѣпа;
 Дар алѣі стрѣфарѣ пѣцѣлѣ 'і о 'нека.
 Дѣвенѣдіа аста, демѣпѣ de сатѣлѣ,
 Грекѣлѣ о шопѣісе крѣдѣлѣі тіранѣ.
 Д'ачѣеа ші Денешѣ, пѣн' а нѣ тѣрѣі,
 Арѣкѣлѣ дѣтр'алѣсѣлѣ не грекѣ дѣтр'о зі,

Пѣцѣлѣ de сѣспіне тѣлѣді ані елѣ а статѣ,
 Ън секретѣ de статѣ!
 Дака пѣцѣлѣ еста ар пѣтеа ворѣі,
 Кѣте, кѣте крѣме п'ар дескоперѣі:

Дѣ фѣе-че поапте, пе а лѣі рѣнѣ.
 Бѣха ковітоаре дѣте ші сѣспѣнѣ:
 Е сѣфлетѣлѣ оаре а челорѣ воерѣі,
 Морѣі дѣ пѣцѣлѣ ѣста дѣ греде дѣрѣрѣі?
 Е сѣфлетѣлѣ дѣсѣшѣ алѣ лѣі Денешѣ кіарѣ
 Че крѣтеле сѣле пѣнѣче кѣ апарѣ! *)

К. Д. Арѣчесѣлѣ.

*) Ърѣма ѣстѣі Пѣцѣ есістѣ ші азѣі дѣ партеа
 деспре Сѣдѣ; іарѣ параклѣсѣлѣ с'а дѣрѣшатѣ кѣндѣ
 кѣ репарареа кілілорѣ ла 1840, кѣндѣ с'а астѣпатѣ
 ші Пѣцѣлѣ ачѣста історѣкѣ, челѣлѣ дѣнѣ тѣнте тодѣ
 вѣтрѣнѣі.